

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

**ROMÂNIA
BUCUREȘTI**
Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
www.cna.ro

**Autoritate publică
autonomă**
Tel.: 00 4 021 3055356
Fax: 00 4 021 3055354
cna@cna.ro

Decizia nr. 202 din 20.02.2020
privind amendarea cu 10.000 lei a S.C. B1 TV CHANNEL S.R.L.
București, Str. Cristian Popișteanu nr. 2-4, et. 3, biroul nr. 7, sector 1
C.U.I. 27759259 Fax: 021/599.66.03

- pentru postul de televiziune B1 TV
București, Str. Ion Câmpineanu nr. 20, sector 1

Întrunit în ședință publică în ziua de 20 februarie 2020, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat rapoartele întocmite de Direcția Monitorizare cu privire la emisiunile de știri și dezbateri difuzate în perioada 28-31.01.2020, în intervalul orar 08:00-24:00 (cu sesizările nr. 938/31.01.2020, 924/30.01.2020, 1042/04.02.2020), precum și cu privire la ediția emisiunii "Dosar de politician" din 02.02.2020 (reclamația nr. 1048/04.02.2020), difuzate de postul B1TV.

Postul de televiziune B1 TV aparține radiodifuzorului S.C. B1 TV CHANNEL S.R.L. (licența audiovizuală nr. S-TV 26.4/15.06.2000 eliberată la 20.10.2015 și decizia de autorizare nr. 468.0-6/30.05.2002 eliberată la 10.01.2017).

În urma analizării raportului de monitorizare și a vizionării unor înregistrări, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. B1 TV CHANNEL S.R.L. a încălcat prevederile articolelor 47 alin. (3), 67 și 70 alin. (1) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului), potrivit cărora:

- art. 47 alin. (3) Sunt interzise în programele audiovizuale afirmații defăimătoare generalizatoare la adresa unui grup/comunități definit(e) de gen, vârstă, rasă, etnie, naționalitate, cetățenie, credințe religioase, orientare sexuală, nivel de educație, categorie socială, afecțiuni medicale sau caracteristici fizice.

- art. 67 În exercitarea dreptului lor de a-și exprima opinii sau puncte de vedere în legătură cu subiecte de interes public, prezentatorii și moderatorii trebuie să asigure o separare clară a opiniilor de fapte și nu trebuie să profite de apariția lor constantă în programe într-un mod care să contravină exigențelor de asigurare a imparțialității.

- art. 70 alin. (1) În cadrul programelor de știri și dezbateri care abordează probleme de interes public privind minoritățile etnice, religioase sau sexuale se va prezenta și un punct de vedere al acestora.

În fapt, potrivit raportului, au fost monitorizate programele difuzate de postul B1TV, în perioada 28-31.01.2020, în care a fost abordată tema evenimentelor din comuna Ditrău, județul Harghita, cu referire la angajarea la brutăria din această comună a doi cetățeni din Sri-Lanka și la reacția comunității maghiare față de această situație.

În legătură cu reflectarea acestui subiect în cadrul emisiunii "Lumea lui Banciu" din 30.01.2020 au fost primite două sesizări în care sunt reclamate afirmațiile denigratoare ale prezentatorului cu privire la etnia maghiară din Ditrău.

Redăm o parte din comentariile reținute în raportul de monitorizare.

Titlu: Toleranță maghiară, Scandal după ce doi sri-lankezi au fost angajați într-o brutărie.

Sel.1 (02.35/ 30-23.asf) Radu Banciu: *...Este absolut colosal, este de povești nemuritoare. Este de clasorul marilor amintiri. Este până la urmă de bêtisier-ul anului. Știrea se întâmplă în județul Harghita, în comuna Ditrău, care de fapt nu are nume românesc. Se numește Ditró în maghiară și respectiv Dittersdorf, așa cum toată lumea își putea imagina, în limba germană, dacă e nevoie de germană la Ditrău. Am înțeles, un sat, o comună sunt totuși vreau cinci mii cinci sute de oameni acolo, toți vorbesc numai limba maghiară. Și la un moment dat cineva a angajat doi muncitori străini la brutăria din sat, din comună. Sună mai bine sat chiar dacă ei probabil sunt o comună întrucât sunt destul de mulți acolo. ...*

Sel.3 (06.15/30-23.asf) Radu Banciu: *Și evident că au fost primiți cu reținere. Ei stau în gazdă, da? Prima dată au fost plasați în gazdă în această comună Ditrău, la cineva, ...cel care îi găzduia, a fost amenințat de cei care conduc această comună, de sătenii ceilalți, da, că i se va lua gâtul, că o să le ia capul, cum că să scape de ei că ăștia au invadat și vor invada comuna. Atenție, la un moment dat s-a pus problema că acești oameni o să-și aducă cu ei cumva cultura și să le schimbe obiceiurile localnicilor. Adică etnicii maghiari din Ditró s-au temut, se tem în continuare că dacă au venit doi sri-lankezi, nu e nici o apologie aici făcută pentru virusul din China, nu în sensul ăsta. Nu știau ăștia din Harghita de așa ceva. Aia nu știu nici cine conduce România sau Ungaria, n-are importanță, sunt undeva alături de lume, acolo. Dar se temeau pentru micile lor obiceiuri, da, să nu cumva să se audă vreo altă limbă în comuna lor. Problemele astea cu care se confruntă toți cei care ajung în acea zonă.*

Sel.4 (08.05/30-23.asf) Radu Banciu: *...Surprinzător este, între ghilimele, că n-a intervenit al nostru drag Consiliu Național pentru Combaterea Discriminării, dar sigur, dânșii știu mai bine, probabil că nu era cazul, nu s-a întâmplat de exemplu, Doamne ferește ca doi cetățeni de etnie maghiară să lucreze la o brutărie în Babadag, județul Tulcea. Și să fie apostrofați de cetățenii români de acolo, cetățenii tătari, cetățenii turci, ce se mai găsește prin județul respectiv, și să-i fi pus ăia în niște frigărui, să-i trimită acasă. La figurat, desigur, totul este un pamflet. Așa. Poate că dacă lucrurile ar fi stat așa și li s-ar fi spus mă, să nu faceți pâine la noi în țară, duceți-vă și faceți pâinea în țara cui vreți, în fine, exagerări de tipul acesta, eu cred că totuși în maximum două ore se sesiza Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și le-ar fi dat două până la cinci mii de lei amendă brutarilor șefi de la Babadag că s-au purtat urât cu etnicii maghiari care sunt protejați de parcă ar face parte din patrimoniul mondial UNESCO. ...*

Sel.5 (10.39/30-23.asf) Radu Banciu: *...firma de recrutare care i-a adus județul Harghita a făcut o treabă extraordinară. Atâta doar că în acest loc din România nu poți să vii dacă nu ești de acolo. Adică nu poți să vii să-ți impui nici limba nici în casa ta acolo, cum să vorbești în limba sri lankeză, adică în limba tamil de exemplu. Sunt multe dialecte în Sri Lanka, după cum se știe, hai să zicem în tamil, da? Deci n-ai voie. Să fim iertați dar acolo nu se vorbește decât în maghiară. Și ăstora li s-au făcut frică imediat, așa e și la Budapesta. Ați văzut, cum au pătruns niște afgani prin gările alea, Keleti și mai nu știu care în Budapesta, imediat au sărit toți maghiarii cu pancarte să-i scoată afară din Ungaria, nu vin străinii. Asta este o specificitate a locului. Să nu sară europenii peste noi, că i-am văzut pe politicienii de la Miercurea Ciuc de etnie română și respectiv pe cei de la București cum au sărit și au spus că noi suntem o țară membră a Uniunii Europene. Dacă muncitorii români se duc în alte țări până mâine, chiar și în Marea Britanie și muncesc în condițiile astea, ale acordurilor între țările europene, noi cum putem să nu primim niște... Problema este că aici sunteți în eroare. Unu la mână că nu v-ați ocupat de aceste teritorii care au cam scăpat din mână României, și noi nu prea mai putem să punem, să ne punem cinstea în joc sau onoarea pentru aceste locuri, locurile astea au fost abandonate tot de către politicienii de la București și respectiv de cei de etnie română de la Miercurea Ciuc, și acum este mai greu să vorbim în numele țării atunci când acolo se întâmplă câte ceva. Nea Nicu pe vremuri, care a intuit el ceva, a mixat populația respectivă până la modul în care chiar se putea vorbi o boabă de limbă română și la Ditrău. Chiar se putea. Acum nu se mai poate.*

Sel.6 (13.04/30-23) Radu Banciu: *Și atunci, dar încă o dată, ca să completez ideea de mai înainte că asta e mai interesantă și mai corectă, este o specificitate a acestei națiuni, a națiunii maghiare care nu tolerează, are alte criterii de cât avem noi. Noi suntem cu sarmalele, cu mititeii, cu ospitalitatea, cu scuipatul pe stradă, cu furtul din buzunar, cu capra vecinului. Ei au criterii. Foarte important la ei este criteriul etnic. Da? De altfel de asta vor să scoată limba română din școli, din grădinițe, din creșe, chiar și din incubatoare în județele în care păstoresc ei tocmai pentru că, încă o dată, asta este specificitatea. Nouă ni s-a atras atenția, am fost amendați. Nu-i așa. Așa se procedează. Iată, avem o dovadă extrem de clară. Puteau să vină cetățeni de oriunde din lume. Maghiarul nu suportă pe nimeni. Așa este. ăsta este stilul lui. El nu, dacă nu aude*

ungurește în jurul lui, el nu e sănătos. Europeanii ar trebui, au două soluții: ori scot Ungaria definitiv din Uniunea Europeană și o decupează și de pe hartă și o trimit undeva între Kazahstan și Republica Populară Chineză, acolo încă n-a ajuns corona virusul, vă spuneam și ieri, la granița chino-kazahă, sau dacă nu, se fac că plouă. Pentru că maghiarul este mereu așa. Aici, în această istorie, era o cruciuliță și acum ne ducem jos la note de subsol și o să vă spun ce însemna acea cruciuliță. La un moment dat, în această blestemată comună, a mai venit un brutar. Da? Din ce țară credeți că venise brutarul respectiv? Din Ungaria. El a ajuns la Ditró ca să facă pită și a devenit brutar șef. Nimeni în această comunitate n-a zis, vai, dar nenea ăla Pista nu știu cum, venit de la Szeged sau de la Győr sau de la Pécs, sau de unde Dumnezeu venise el din Ungaria, pe nimeni n-a deranjat prezența lui. Numai pe considerente că acel nene vorbea ungurește ca toată lumea de acolo. Pentru că, să fie iertat dar avem martori. Chiar și doamna Katalin spune, și sri lankezii muncesc la fel de bine ca și etnicii maghiari și la fel de bine ca Pista Baci ăla care e șeful brutarilor din Ditró. Deci nu este problemă de muncă sau de nemuncă. Nu e ca la Marius Lăcătuș pe care-l făceau în Képes Sport român cigány știu cum. Nu, nu. Țștia nu sunt țigani, din Sri Lanka. Dar **n-au fost bine văzuți acolo pentru că nu vorbeau ungurește.** Mă înțelegeți? **Era greu să învețe limba maghiară, să ne ierte și cei de la CNCD, în 48 de ore doi neni veniți din Sri Lanka. Era greu, poate că o s-o învețe. Vor fi amenințați, bineînțeles.** Dar ei s-au gândit, a fost o greșeală, mi-o asum eu în locul lor. **Ei s-au gândit mai întâi să învețe brutărie, și după aia ungurește. Se pare că a fost un calcul greșit. Trebuiau întâi să învețe limba maghiară. De preferință încă de când erau în Sri Lanka. Dacă vroiau să vină să muncească, atenție, paradoxal, în România.**

Sel.7 (19.25/30-23.asf) Radu Banciu: ...Și ăștia au zis că pentru ei marea problemă este ca obiceiurile lor culturale să nu fie călcate în picioare de doi cetățeni veniți din altă parte. Deci vă dați seama că **treaba e mult mai serioasă decât credeam noi. Noi ziceam că dacă mai există și un post de televiziune în limba română în județul Harghita, n-ar fi o dramă. Ni s-a răspuns atunci că ba da. Este o dramă. Și de asta nu există nici un post care să... Nu există nici un post. Deci dacă vă duceți mâine la Ditró, nu există nici o televiziune în limba română acolo. Da? Nici un cetățean nu are în memoria televizorului, sigur, sunt televizoare vechi, televizoare cu lămpi, televizoare cu petrol, cu ce mai merg ele, da, de pe vremea lui Pazvante Chiorul, dar nu există nici un televizor care să aibă în memoria lui multă sau puțină, nici un post românesc. După aia, nu există nici un ziar în Ditró în limba română. Nu există nici o publicație de nici un fel în limba română deși această comună este pe teritoriul României sută la sută.**

Sel.8 (23.02/30-23.asf) Radu Banciu: (...) **la Ditró este România din toate celelalte părți. Este o oază de românism în centrul României. Ei bine, politicienilor de la București și ăștia, Buzilă de la PNL Miercurea Ciuc, nu așa trebuia să acționați. Da? Duceți-vă, bateți la ușă, descălțați-vă, cereți voie să intrați acolo, cereți-vă scuze în numele poporului român că v-ați bătut joc de toți românii care de-a lungul istoriei au plecat din comunele alea pentru că nu mai răzbeau, nu mai puteau, plâneau seara sub plapumă ca să nu fie auziți, că erau bătuți dacă îi auzea cineva că plâng în românește, au plecat de acolo și v-au lăsat pe voi. Și acum ați venit voi ca să nu vă dea Uniunea Europeană amendă că într-adevăr ăia pentru asta sar, nu pentru nedreptăți... Ei, vedeți că ăia sunt la ei acasă acolo și or să facă un scandal monstruos și or să câștige ei. Pentru că se va considera că sunt o minoritate și că au fost... Ați văzut cum urlă. Deocamdată UDMR-ul n-a intervenit, mai așteaptă și el să se coacă știrea. Pâinea și cu știrea. Da? Deci sunteți toți niște papagali, ăștia care acum vă dați, aoleu, dar nu se poate așa ceva! ...**

Sel.9 (25.25/30-23.asf) Radu Banciu: ... **Când vii într-o comună locuită de cetățeni maghiari, ești dat afară cu șut și nu ți se poate întâmpla nimic, atenție! ...Dacă nu vorbesc ungurește de dimineața până seara, și nu sunt unguri ca ăla, brutarul acela, Pista acela care a venit și a și preluat brutăria, așa, nu se poate! ...Pentru că nimeni, niciodată, nu va reuși să pună cu botul pe labe acolo situații de tipul ăsta. Da? Țșia vor veni și vor pleca, la un moment dat așa se va termina. Sri lankezii și nepalezii vor pleca, în altă zonă a României... Să știți că nu cu ranchiună. Ei în țările alea nu sunt ca în Ungaria. Un sri lanchez dat fară, scuipat între ochi pentru faptul că n-a vorbit în ungurește într-un sat din România, nu ne va purta pică. ...**

Sel.10 (28.03/30-23.asf) Radu Banciu: Țșia nu sunt revanșarzi, nu ne vor urmări toată viața. Doar ăia din Ditró îi vor ține minte încă un secol jumate pe sri lankezi și pe românii care, eu de exemplu, care le-am ținut apărarea, chipurile, sri lankezielor, noi vom fi belii și trași într-adevăr pe rugul acesta, că de ce am intervenit! Adică n-ai voie nici măcar să aduci vorba. Încă o dată, am prezentat absolut obiectiv, doar că nu sunt la o emisiune de știri și am prezentat-o mai detașat, mai casual. În rest am prezentat lucrurile exact așa cum sunt. Nu este bine văzut. Da? **Trebuie să taci și să-i lași pe ei să-și facă... I-ar fi tăiat cu securea, probabil. Într-un anonim din acesta, și vă spun eu că nu se ducea nici Libertatea dacă se întâmpla așa, că nu-i primeau**

ăia și ăștia o lăsau mai moale ca să nu iasă scandalul cât casa că trăim cu toții în același continent. Deci asta este situația, altfel fabuloasă, altfel este de cascadorii râsului în orice caz. ... Asta trebuie să înțeleagă sri lankezi, că noi suntem un stat deosebit. La noi nu peste tot e acasă. Asta e România în secolul XXI.

Analizând raportul de monitorizare și vizionând înregistrări, membrii Consiliului au constatat că emisiunea „Lumea lui Banciu” din 30.01.2020 a fost difuzată cu încălcarea dispozițiilor art. 47 alin. (3) și 67 din Codul audiovizualului, potrivit cărora sunt interzise în programele audiovizuale afirmații defăimătoare generalizatoare la adresa unei comunități definite de etnie, iar în exercitarea dreptului lor de a-și exprima opinii în legătură cu subiecte de interes public, prezentatorii trebuie să asigure o separare clară a opiniilor de fapte și nu trebuie să profite de apariția lor constantă în programe într-un mod care să contravină exigențelor de asigurare a imparțialității.

În cadrul acestei ediții, a fost abordată tema evenimentelor din comuna Ditrău, județul Harghita, cu referire la angajarea la brutăria din această comună a doi cetățeni din Sri Lanka și la reacția comunității maghiare față de această situație.

În legătură cu reflectarea acestui subiect în cadrul emisiunii „Lumea lui Banciu” din 30.01.2020 au fost primite două sesizări în care sunt reclamate afirmațiile denigratoare ale prezentatorului cu privire la etnia maghiară din Ditrău.

Astfel, pornind de la cazul celor doi cetățeni srilankezi angajați la brutărie din comuna Ditrău și modul negativ în care comunitatea de etnie maghiară ar fi reacționat față de acest fapt, în cadrul acestei ediții, prezentatorul Radu Banciu a făcut comentarii defăimătoare la adresa acestei comunități, așa cum reiese indubitabil din conținutul redat anterior, sens în care exemplificăm cu unele dintre afirmațiile acestuia: *nu cumva să se audă vreo altă limbă în comuna lor. Problemele astea cu care se confruntă toți cei care ajung în acea zonă ; n-au fost bine văzuți acolo pentru că nu vorbeau ungurește< Când vii într-o comună locuită de cetățeni maghiari, ești dat afară cu șut ; Dacă nu vorbesc ungurește de dimineața până seara, și nu sunt unguri ca ăla, brutarul acela, Pista acela care a venit și a și preluat brutăria, așa, nu se poate!*

Este o specificitate a acestei națiuni, a națiunii maghiare care nu tolerează, are alte criterii de cât avem noi... Ei au criterii. Foarte important la ei este criteriul etnic. Da? De altfel de asta vor să scoată limba română din școli, din grădinițe, din creșe, chiar și din incubatoare în județele în care păstoresc ei tocmai pentru că, încă o dată, asta este specificitatea. Nouă ni s-a atras atenția, am fost amendați. Nu-i așa. Așa se procedează. Iată, avem o dovadă extrem de clară. Puteau să vină cetățeni de oriunde din lume. Maghiarul nu suportă pe nimeni. Așa este. ăsta este stilul lui. El nu, dacă nu aude ungurește în jurul lui, el nu e sănătos.

Față de acestea, membrii Consiliului au constatat că prezentatorul a făcut comentarii defăimătoare la adresa comunității de etnie maghiară, atitudine care contravine prevederilor legale care interzic asemenea afirmații. De aceea, Consiliul consideră că prezentarea într-un program audiovizual de afirmații defăimătoare generalizate la adresa unei etnii a depășit limita comunicării publice stabilite de reglementările în vigoare, neexistând justificare legală pentru exonerarea de răspundere a radiodifuzorului în ceea ce privește respectarea prevederilor incidente. În contextul dat, nu a existat o interferență în exercitarea dreptului la liberă exprimare, întrucât, prin afirmațiile ostile și de aversiune la adresa etniei maghiare, radiodifuzorul nu a respectat îndatoririle și responsabilitățile legale care interzic difuzarea programelor care conțin afirmații defăimătoare generalizate la adresa unei comunități etnice.

De asemenea, Consiliul a mai constatat că, prin modalitatea în care a fost tratat acest subiect de interes public, prezentatorul nu a asigurat o informare imparțială a publicului și o separare clară între opinii și fapte, așa cum impun prevederile art. 67 din același act normativ, astfel încât telespectatorii să beneficieze de posibilitatea de a-și forma propria convingere și nu pe cea indusă de prezentator. În calitate de garant al interesului public, Consiliul consideră că radiodifuzorii au obligația de a prezenta în mod imparțial și echilibrat faptele și evenimentele aduse în publicului. În același sens, și Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei precizează cu privire la etica jurnalistică, în Rezoluția nr. 003/1993, că presa este obligată să se supună unor principii etice, ferme, prin care se garantează libertatea de exprimare și dreptul fundamental al cetățeanului de a primi informații corecte și opinii sincere.

- În aceeași ședință publică, membrii Consiliului au analizat și raportul de monitorizare având ca obiect emisiunea „Dosar de politician” difuzată în data de 02.02.2020, în intervalul orar 20.59-22.54, moderată de Silviu Mănăstire.

În intervalul 20:59-21:54 invitatul emisiunii a fost Rareș Bogdan-europarlamentar PNL, iar în intervalul 21:59-22:54 invitat a fost Traian Băsescu-europarlamentar PMP.

Unul dintre subiectele propuse pentru dezbatere de Silviu Mănăstire invitatului său, Traian Băsescu, a fost cazul Ditrău, dacă există o radicalizare a românilor de etnie maghiară în județele Harghita și Covasna.

În legătură cu această emisiune a fost primită o sesizare în care petentul afirmă că *”prezentatorul emisiunii, Silviu Mănăstire și invitatul lui de la ora 22:00, domnul Traian Băsescu, au discutat despre situația mult mediatizată zilele acestea, despre situația brutarilor șrilankezi și au dezbătut tema prin crearea unei atmosfere orientate împotriva comunității maghiare și împotriva liderilor politici maghiari, împotriva UDMR.”*

Redăm din raportul de monitorizare aspectele reținute:

Titluri: *Lupta pentru putere în România, Traian Băsescu, în direct la ”dosar de politician”, Băsescu: Ungurii sunt un popor complexat, Băsescu: Ditrău, rezultatul politicii UDMR!, Băsescu: Și românii primesc același tratament la Ditrău, Băsescu: Kelemen urăște românii și sărbătorile românești, Băsescu: Radicalizarea din Ditrău, responsabilitatea UDMR, Băsescu: UDMR radicalizează pentru a supraviețui politic, Băsescu: UDMR ne bârfește și la Bruxelles, Băsescu: UDMR, un vasal al extremismului maghiar.*

Sel.1 (59.19/2-21.asf) Silviu Mănăstire: *În calitate de europarlamentar vreau să tratăm puțin subiectul ăsta.*

L-am atins și cu Rareș Bogdan, cu situația de la Ditrău, da, care ne-a scos așa, la suprafață, o situație, nu tocmai, cum să spun eu, în regulă în Harghita și Covasna. Concluzia ar fi, la prima vedere, că acolo s-a întâmplat în ultima perioadă o radicalizare a populației, a românilor de etnie maghiară. Rareș Bogdan are o explicație, cum că presa maghiară, da, finanțată de la Budapesta și într-adevăr s-au făcut finanțări în zona Transilvaniei de către guvernul Orban în Transilvania, ar apleca urechea, etnia maghiară ar fi modelată, să spun așa, de mesajele de la Budapesta, mesaje împotriva migranților, împotriva valului de migranți care vin în Europa. Știți discursul lui Viktor Orban foarte bine, discurs care l-a făcut să și câștige alegeri în ultima perioadă.

Traian Băsescu: *Bun. Vă pot spune din observațiile mele, ca om politic la vârf, legat de Ungaria, de unguri în general. Sunt un popor complexat iar complexe le fac să nu suporte pe altcineva lângă ei. Iar ceea ce s-a întâmplat la Ditrău nu este rezultatul nici al presei finanțate de Victor Orban, nici al FIDES-ului, nici al JOBIK-ului, ci este rezultatul politicii UDMR. Vreau să vă fie foarte clar. Tratamentul pe care l-ați văzut la cei doi sri lankezi este tratamentul care se aplică românilor de către minoritarii maghiari din administrație. Deci același tratament se aplică românilor. Iar radicalizarea populației a fost stimulată de când la conducerea UDMR-ului a venit Kelemen Hunor. Este un antiromân convins.*

Silviu Mănăstire: *Kelemen Hunor părea un intelectual, moștenitorul lui, a fostului președinte Marko Bela...*

Traian Băsescu: *Nu-l comparați, e un epigon față de Marko Bela care a fost un politician înțelept. Kelemen Hunor este un radical care urăște românii, urăște sărbătorile românești. Aduceți-vă aminte, de*

Ziua Națională Kelemen Hunor nu eu am anunțat că ei nu participă, că nu recunosc Ziua Națională a României.

Silviu Mănăstire: *În 2018, da, că e zi de doliu național, 100 de ani de la Trianon.*

Traian Băsescu: *Da, e zi de doliu, deci nu eu am spus asta și nici Viktor Orban n-a spus-o, ci Kelemen Hunor, românul Kelemen Hunor. Deci radicalizarea unor grupări, că nu putem spune că toți minoritarii unguri din România s-au radicalizat, dar sunt zone în care radicalizarea a prins. Și responsabil de acest lucru este UDMR-ul.*

Sel.2 (02.43/2-22.asf) Silviu Mănăstire: **Ce câștigă UDMR-ul că își enclavizează minoritarii și populația...**

Traian Băsescu: **Își garantează existența, domnu...**

Silviu Mănăstire: **Politică. E o chestie cinică, atunci.**

Traian Băsescu: **Da. E o chestie de interes meschin, să-și garanteze existența politică, fac această porcărie în România. Pentru că e o porcărie politică, o acțiune politică absolut iresponsabilă.**

Silviu Mănăstire: *Mai ales că ei pretindeau că sunt discriminați în România și practic a fost un discurs...*

Traian Băsescu: *Acest discurs îl au și la Bruxelles, și peste tot și acum. Să nu credeți că la Bruxelles spun altfel. Bârfesc această țară cât pot.*

Silviu Mănăstire: *Păi dar ei, practică acel discurs al urii legat de culoarea pielii în cazul respectiv, adică cum să spun eu, declarația aceea că ei nu mănâncă pâine frământată de mâinile unor oameni, până la urmă, cu culoarea pielii închisă. Da? Cam aia a fost ideea, noi nu mănâcăm pâine făcută de...*

Traian Băsescu: **Arată cât sunt de deformați. Cât sunt de deformați de politica UDMR-ului, repet. Dacă UDMR-ul ducea o politică înțeleaptă, n-avea nici un efect politica FIDES-ului sau a JOBİK-ului sau a presei finanțată de la Budapesta. Dar UDMR-ul...**

Silviu Mănăstire: *Bun, și ce ar fi de făcut?*

Traian Băsescu: **UDMR-ul s-a plecat, a devenit un vasal al extremismului maghiar.**

Sel.3 (04.13/2-22.asf) Silviu Mănăstire: *Și ce ar fi de făcut pe viitor? Că lucrurile n-au cum să se schimbe de pe azi pe mâine și aici la Ditrău nu discutăm despre un caz izolat. Nu s-a trezit numai primarul. Toată comunitatea a fost în spatele primarului...*

Traian Băsescu: *Dusă de primar.*

Silviu Mănăstire: *Dusă de primar, evident, da. Dusă de primar, comunitatea scoasă...*

Traian Băsescu: *Dacă primarul spunea: Stați liniștiți, că nu mănâcăm numai pâine făcută de mâinile ăstora, dar dacă mergem la Hipermarket luăm pâine făcută de francezi, să știți că acolo la brutărie sunt tot oameni din Africa, da...*

Silviu Mănăstire: *Magrebieni sau din Africa sau din altă parte...*

Traian Băsescu: *Pâinea congelată nu e frământată de francezi ci de magrebieni care conviețuiesc acolo.*

Silviu Mănăstire: *Sau sunt alte produse pe care le importăm, da.*

Traian Băsescu: *Deci asta ar fi trebuit să le spună în primul rând. Fiți liniștiți că nu e singura pâine frământată de alte mâini decât mâini ungurești. Mâinile ungurești au ajuns ceva sfânt pentru acea comunitate. Sunt mâinile cu care...*

Silviu Mănăstire: *Bun, și ce putem face mai departe, pentru că toată blamarea merge către România, către statul român, până la urmă la Bruxelles, este blamată toată România.*

Traian Băsescu: *Avem și legi în țara asta și spre exemplu când un șef de partid spune: pentru noi e zi de doliu Ziua voastră Națională, ar trebui să vedem în ce măsură este prejudiciată România. Trebuie să se găsească un articol prin Codul Penal să nu-ți permită să batjocorești Ziua Națională a unui stat.*

Silviu Mănăstire: *Păi atunci intrăm în altele pentru că le interzicem opinia și dreptul la exprimare și la libera opinie, nu știu, intrăm în alte discuții.*

Traian Băsescu: *Știți cum e, dreptul la exprimare este liber atâta timp cât prin ce spui tu, nu mă deranjezi pe mine. Dar când tu jignești 20 de milioane de români, nu prea mai e drept la exprimare, e altceva.*

Silviu Mănăstire: *Așa este, o să vedem ce se întâmplă, că am înțeles că subiectul acesta va fi tratat și la Bruxelles, da, probabil în Parlamentul European, vor fi reacții pe tema asta.*

Analizând raportul de monitorizare și vizionând imagini, membrii Consiliului au constatat că în emisiunea „Dosar de politician” din 02.02.2020, același subiect de interes public referitor la cazul Ditrău nu a fost tratat cu imparțialitate și nu a fost prezentat și punctul de vedere al UDMR, entitate vizată de comentariile tendențioase făcute în acest context, fapte ce contravin prevederilor art. 67 și 70

din Codul audiovizualului. De exemplu, în emisiune au fost făcute afirmații în sensul căroră *”radicalizarea populației a fost stimulată de când la conducerea UDMR-ului a venit Kelemen Hunor. Este un antiromân convins; UDMR-ul își enclavizează minoritarii și populația... ca să își garanteze existența; Arată cât sunt de deformați. Cât sunt de deformați de politica UDMR-ului; UDMR-ul s-a plecat, a devenit un vasal al extremismului maghiar.”* Astfel, deși în cadrul emisiunii au fost făcute comentarii care priveau în mod direct UDMR, ca reprezentant politic al minorității maghiare, radiodifuzorul nu a prezentat și punctul de vedere al acestei formațiuni politice, așa cum dispune norma citată, în legătură cu incidentul relatat, subiect de interes public.

De asemenea, Consiliul mai consideră că astfel de opinii, ca cele exemplificate anterior, nu se încadrează în limitele libertății de exprimare prevăzute de Constituția României și Convenția Europeană pentru Drepturile Omului. Libertatea de exprimare este un drept fundamental al omului, însă radiodifuzorii trebuie să țină cont și de faptul că acest drept nu este absolut. Consiliul apreciază că libertatea de exprimare, ca principiu fundamental al statului de drept, este temelia principiilor morale și presupune respectarea normelor de drept interne și internaționale care garantează tuturor persoanelor dreptul de a se manifesta potrivit propriilor opțiuni în relațiile cu ceilalți membri ai colectivității, cu condiția ca alți membri ai societății să nu fie lezați. Curtea Europeană a stabilit, de asemenea, că articolul 10 din Convenție nu protejează numai substanța ideilor exprimate, dar și modul în care acestea sunt exprimate, precum și regula potrivit căreia “dacă libertatea de opinie nu poate fi limitată, exprimarea opiniei poate forma obiectul unei limitări, fie și pentru respectarea drepturilor aparținând altor subiecte de drept.

Față de aceste aspecte, având în vedere sancțiunile anterioare aplicate pentru fapte și încălcări similare, ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus sancționarea radiodifuzorului cu amendă de 10.000 lei.

Supusă la vot, propunerea de sancționare a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului.

În temeiul prevederilor art. 90 alin. (2) și ale 91 alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

DECIZIE:

Art. 1. Radiodifuzorul S.C. B1 TV CHANNEL S.R.L. (licența audiovizuală nr. S-TV 26.4/15.06.2000 eliberată la 20.10.2015 și decizia de autorizare nr. 468.0-6/30.05.2002 eliberată la 10.01.2017 pentru postul B1TV) se sancționează **cu amendă de 10.000 lei** pentru încălcarea prevederilor articolelor 47 alin. (3), 67 și 70 alin. (1) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite, în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principală emisiune de știri,

următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat postul B1TV cu amendă de 10.000 lei, deoarece în emisiunea „Lumea lui Banciu” din 30.01.2020, prezentatorul a făcut comentarii defăimătoare la adresa comunității de etnie maghiară cu referire la reacția acesteia față de angajarea a doi cetățeni din Sri Lanka la brutăria din localitatea Ditrău. Or, la art. 47 din Codul audiovizualului sunt interzise în programele audiovizuale asemenea afirmații. De asemenea, în legătură cu acest subiect, prezentatorul nu a asigurat o informare imparțială a publicului și o separare clară între opinii și fapte, așa cum impun prevederile art. 67 din același act normativ.

Sanctiunea a fost aplicată și pentru că în emisiunea „Dosar de politician” din 02.02.2020, același subiect de interes public referitor la cazul Ditrău nu a fost tratat cu imparțialitate și nu a fost prezentat și punctul de vedere al UDMR, entitate vizată de comentariile tendențioase făcute în acest context, fapte ce contravin prevederilor art. 67 și 70 din Codul audiovizualului.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

MARIA MONICA GUBERNAT

Serviciul juridic, reglementări
și relații europene
Șef serviciu Dumitru Ciobanu